

ÖNSÖZ

Eğitimde kullanılan birçok ölçeğin hedeflerine ulaşabilmesi için belli kriterleri sağlaması gerekmektedir. Aynı ölçekler farklı kültürlerde farklı değerler de verebilmektedir. Bu nedenle aynı ölçekle farklı örneklemeler üzerinde uygulamalar yapılması gerekmektedir. Bu araştırmada öğretmen ve öğrencilerin kendi öğrenme stillerini kolaylıkla belirleyebilecekleri bir ölçek geliştirme çalışmasına yer verilmiştir.

İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik öğrenme stilleri üzerine ölçek geliştirme çalışması birçok kişinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

İlk olarak araştırmamın tüm aşamalarında çalışmalarımı titizlikle takip eden, önerileri ile yönlendiren ve motive eden danışman öğretmenim Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU'na,

Araştırma süreci boyunca karşılaştığım zorluklarda her zaman bana yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Ruken AKAR VURAL'a,

Araştırmamda değerli görüş ve önerilerini benden esirgemediği için ve her türlü yardımı için Sayın Doç. Dr. Ruhi SARP KAYA'ya, Yrd. Doç. Dr. İrfan YURDAKUL'a ve Yrd. Doç. Dr. Timur KÖSE'ye, verilerin analizinde değerli görüşlerini benimle paylaşan Araş. Gör. Serap YILMAZ'a ve Araş. Gör. Meltem ÇENGEL'e,

Çalışmamın her aşamasında akademik yönü ve sevgisiyle benim yanımda olan sevgili nişanlım Mehtap AKÇORA'ya,

Araştırma sürecindeki desteği için arkadaşım Nurhak Cem DEDEBALI'ya, tezin ve ölçeklerin hazırlanmasında büyük emekleri olan arkadaşlarım M.Hadi GÜRBULAK'a, Ferhat YAVUZTEKİN'e, Mehmet CAN'a ve tüm dostlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ertan SEVER

Temmuz, 2008

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
TÜRKÇE ÖZET.....	i
İNGİLİZCE ÖZET.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
EKLER LİSTESİ.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu.....	1
1.1.1.Öğrenme ve Öğrenme Kuramları.....	7
1.1.2.Stili Kavramı.....	12
1.1.3.Öğrenme Stili Tanımı, Kapsamı ve Özellikleri.....	13
1.1.4.Öğrenme Stillerinin Sınıflandırılması.....	16
1.1.4.1.Jung'un Öğrenme Tipleri Kuramı.....	17
1.1.4.2.Simon ve Byram Öğrenci Tipleri.....	21
1.1.4.3.Lawrance Öğrenme Stili Modeli.....	22
1.1.4.4.Myers- Briggs'in Psikolojik Tip Göstergeleri Modeli.....	23
1.1.4.5.Merril Sosyal Stilleri.....	23
1.1.4.6.Dunn ve Dunn'ın Öğrenme Stilleri Modeli.....	24
1.1.4.7. Grasha ve Reichmann Öğrenme Stilleri Sınıflaması.....	26
1.1.4.8. Kolb'un Öğrenme Stilleri Modeli.....	29
1.1.4.9. McCarthy Öğrenme Stili Modeli.....	37
1.1.4.10.Canfield Öğrenme Stili Modeli.....	38
1.1.4.11.Reinert'in Öğrenme Stilleri Sınıflaması.....	40
1.1.4.12.Gregorc'un Öğrenme Stilleri Sınıflaması.....	42

1.1.4.13.Honey ve Mumford’ın Öğrenme Tercihleri Modeli.....	46
1.1.4.14.Felder-Silverman Öğrenme Stili Modeli.....	48
1.1.4.15.Curry Öğrenme Stili Modeli.....	49
1.1.4.16.Hermann Öğrenme Stili Modeli.....	50
1.1.4.17.Silver-Hanson Öğrenme Stili Modeli.....	51
1.1.4.18.Swassing ve Barbe'nin Duyusal Öğrenme Tipi Modeli ile Barsch Öğrenme Stili Modeli.....	51
1.1.4.19.Fleming Öğrenme Stili Modeli.....	52
1.2.Araştırmanın Amacı.....	53
1.3.Araştırmanın Önemi.....	53
1.4.Sayıltı.....	56
1.5.Sınırlılıklar.....	56
1.6.Tanımlar:.....	56

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Türkiye’de Yapılan Araştırmalar.....	58
2.2.1. Öğrenme Stillerini Belirlemeye Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışmaları.....	58
2.2.2. Öğrenme Stillerini Belirlemeye Yönelik Ölçek Uyarlama Çalışmaları.....	59
2.2.2. Öğrenme Stilleri Ölçeklerinin Uygulandığı Çalışmalar.....	66
2.2.Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	69

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1.Araştırma Modeli.....	75
3.2.Evren ve Örneklem.....	75
3.2.1.Örneklem.....	75
3.3.Veritoplama Araçları.....	83

3.3.1.Kişisel Bilgi Formu	83
3.3.2.Öğrenme Stilleri Ölçeği.....	83
3.3.3.İşlem Yolu.....	83
3.4.Verilerin Analizi.....	84
3.4.1.Uzman Görüşlerinin Değerlendirilmesi	84
3.4.2.Örneklem İçin Yapılan Analizler	85

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

4.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	87
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	87
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	93
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	94

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1.Sonuçlar	97
5.2.Öneriler.....	99

KAYNAKÇA

100

EKLER.....

112

ÖZ GEÇMİŞ.....

151

EKLER LİSTESİ

	Sayfa No
EK-1 : Bu Araştırmada Kullanılan Öğrenme Stilleri Ölçeği	112
EK-2 : Öğrenme Stilleri Envanteri(1)	116
EK-3 : Öğrenme Stilleri Testi(1).....	118
EK-4 : Yetişkinler İçin Öğrenme Tip Göstergesi Envanteri	120
EK-5 : Öğrenciler İçin Öğrenme Tip Envanteri Göstergesi.....	123
EK-6 : Öğrenciler İçin Öğrenme Stilleri Belirleme Listesi.....	126
EK-7 : Yetişkinler İçin Öğrenme Stilleri Belirleme Listesi	127
EK-8 : Kolb Öğrenme Stili Ölçeği	129
EK-9 : İngilizce Öğrenen Yetişkinler İçin Öğrenme Stilleri Ölçeği	132
EK-10 : Öğrenme Stilleri Envanteri(2)	135
EK-11 : Öğrenme Stilleri Ölçeği.....	137
EK-12 : En İyi Nasıl Öğrenebilirim?	139
EK-13 : Öğrenme Biçemleri Envanteri	142
EK-14 : Öğrenme Stilleri Ölçeği Örnek Maddeler	145
EK-15 : İlköğretim 6.-7.-8. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin İncelenmesi	147
EK-16 : Araştırma İçin Valilik İzni.....	150

TABLOLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1.1: Kolb ve McCarthy öğrenme stillerinin benzerlikleri.....	37
Tablo 2.1: ÖSÖ'nün güvenilirlik çalışması sonuçları.....	59
Tablo 2.2: Ölçeğe ilişkin alt ölçeklerin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları.....	59
Tablo 2.3: Kolb'un Öğrenme Stilleri Ölçeği İçin Üç Uygulamanın Boyutlara Göre Güvenirlik Katsayıları.....	61
Tablo 2.4: Öğrenme Stilleri Ölçeği Cevap Anahtarı... ..	63
Tablo 2.5: Alt boyutların güvenilirlik katsayısı.....	64
Tablo 2.6: Marmara öğrenme stilleri ölçeklerinin genel ve alt boyutlarına ilişkin Cronbach Alpha içtutarlılık (α) değerleri.....	65
Tablo 2.7: Öğrenme Stilleri Envanterinin Alt Ölçeklerinin Güvenirlik Katsayıları.....	66
Tablo 2.8: Araştırma Evrenini ve Örneklemini Oluşturan Öğrenci ve Öğretim Üyelerinin Fakültelelere Dağılımı.....	67
Tablo 2.9: Araştırma kapsamına giren öğrencilerin öğrenme biçimleri ve bileşenlerinden elde edilen puanların güvenilirlik katsayıları.....	68
Tablo 2.10: Araştırma kapsamına giren öğretim üyelerinin öğrenme biçimleri ve bileşenlerinden elde edilen puanların güvenilirlik katsayıları.....	68
Tablo 3.1: Manisa'daki ÖSÖ'nin uygulandığı okullar.....	76
Tablo 3.2: Araştırmaya katılan öğrencilerin okullara dağılımı.....	77
Tablo 3.3: Öğrencilerin sınıflara göre dağılımı.....	77
Tablo 3.4: Araştırmaya katılan öğrencilerin ilçelere dağılımı.....	78
Tablo 3.5: Cinsiyet.....	78
Tablo 3.6: Öğrencilerin yaş dağılımları.....	79
Tablo 3.7: Anne eğitim durumu.....	79
Tablo 3.8: Baba eğitim durumu.....	80

Tablo 3.9: Anne mesleği.....	80
Tablo 3.10: Baba mesleği.....	81
Tablo 3.11: Aile gelir seviyesi.....	81
Tablo 3.12: Özel ders almakta olanların durumu.....	82
Tablo 3.13: Önceki yıllarda özel ders almış olma durumu.....	82
Tablo 3.14: Dershaneye devam edenlerin durumu.....	82
Tablo 3.15: Önceki yıllarda dershaneye gitmiş olanların durumu.....	83
Tablo 3.16: Öğretim üyelerinin üniversitelere dağılımı.....	85
Tablo 4.1: KMO and Bartlett's test sonuçları.....	89
Tablo 4.2: ÖSÖ maddeleri ve faktör yükleri.....	90
Tablo 4.3: Maddelerin faktör yükleri, ortak varyans değerleri, anti imaj korelesyon katsayıları, madde alt ölçek korelasyonları, maddelerin ayırıcılık güçleri, aritmetik ortalamaları, standart sapma değerleri, faktörlerin öz değerleri, varyansı açıklama oranları ve madde sayıları.....	91
Tablo 4.4: ÖSÖ ortalama, standart sapma, faktör puanları ve faktör düzeltilmiş toplam puan arasındaki korelasyonlar.....	93
Tablo 4.5: Öğrenme stilleri ölçeğinin madde-toplam puan korelasyon ranjları, iç tutarlık ve Spearman Brown iki yarı test korelasyonu güvenilirliği katsayıları.....	94
Tablo 4.6: Öğrenme stilleri modelleri ve karşıladıkları kriterler.....	96

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1.1: Yeterlik Çemberi36